

8. 7. 2002

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co je a není EUROPOL?

Pojem Interpol asi většině čtenářů něco říká, ale o Europolu možná dosud slyšel jen málokdo a i ten si pravděpodobně nedokáže představit konkrétní náplň činnosti tohoto orgánu. V tomto příspěvku se tedy pokusím poukázat na základní úkoly Evropské policie a přiblížit její postavení v systému Evropské unie.

Pojem Interpol asi většině čtenářů něco říká, ale o Europolu možná dosud slyšel jen málokdo a i ten si pravděpodobně nedokáže představit konkrétní náplň činnosti tohoto orgánu. V tomto příspěvku se tedy pokusím poukázat na základní úkoly Evropské policie a přiblížit její postavení v systému Evropské unie.

Evropský policejní úřad (dále jen Europol) byl zřízen členskými státy Evropské unie úmluvou založenou na článku K.3 Smlouvy o EU ze dne 7. února 1992. Sídlí v Haagu v Nizozemí. Základním cílem Europolu dle článku 2 úmluvy je zlepšit účinnost a spolupráci příslušných orgánů v členských státech při předcházení a potírání terorismu, nedovoleného obchodu s drogami a jiných závažných forem mezinárodní trestné činnosti. Předpokladem jeho uplatnění je však zejména dotčenost dvou nebo více členských států takovou trestnou činností, případně rozlohou struktur zločineckých organizací.

Úmluva dále výslovně zmiňuje například obchod s jadernými a radioaktivními látkami, převaděčství, obchod s lidmi, nedovolené praní peněz a trestnou činnost týkající se motorových vozidel. Jedná se tak o věcné určení příslušnosti, které je rozšířeno ještě o trestné činy jimiž se mají obstarat prostředky k spáchání trestné činnosti spadající do příslušnosti Europolu, trestné činy spáchané proto, aby usnadnily nebo dokonaly uvedenou trestnou činnost, případně trestné činy zajišťující, aby trestné činy spadající do příslušnosti Europolu zůstaly nepotrestány.

Jak však může taková nadstátní organizace účinně bojovat s výše zmíněnou trestnou činností? Hlavní boj v konkrétních případech samozřejmě vedou určené národní jednotky (v ČR zejména Policie) a Europol funguje pouze jako jakási nadstavba. Ovšem nadstavba mnohdy velmi podstatná a efektivní. Europol tedy v tomto směru usnadňuje výměnu informací mezi členskými státy, získává, shromažďuje a analyzuje získané informace a poznatky, sdělují je dotčeným státům (prostřednictvím policejních orgánů) a zejména provozuje počítačový systém výměny informací. Mimo tyto hlavní body se Europol ještě věnuje též působení na poli prevence kriminality a vzdělávání příslušníků policejních sborů signatářských států.

Jak bylo již zmíněno, každý stát zastupuje při jednání a komunikaci s Europolem policejní orgán označovaný jako národní jednotka (čl. 4 Úmluvy). Ta poskytuje Europolu z vlastního podnětu informace a poznatky související s jeho úkoly a tedy mající přeshraniční charakter (nebo existuje riziko možného rozšíření dané trestné činnosti za hranice jednoho státu), vyhodnocuje přijaté informace a konzultuje případné problémy svého státu.

Dalším orgánem zastupujícím signatářské státy ve strukturách Europolu je institut styčných důstojníků. Každá národní jednotka (tedy každý stát) dočasně přidělí k Europolu nejméně jednoho styčného důstojníka, přičemž případný vyšší počet styčných důstojníků z jednoho státu stanovuje Správní rada Europolu. Styční důstojníci jsou pověřeni svou národní jednotkou, aby v Europolu zastupovali její zájmy v souladu s vnitrostátními právními předpisy vysílajícího členského státu a za

dodržování ustanovení platných pro provoz Europolu (článek 5 Úmluvy).

Velmi podstatnou součástí Europolu je zmíněný informační systém, do něhož členské státy zastoupené svými národními jednotkami a styčnými důstojníky přímo vkládají údaje podle svých vnitrostátních pravidel a do kterého Europol vkládá údaje poskytnuté třetími státy a jinými subjekty bez oprávnění vstupu do systému. Obsahem systému smějí být pouze údaje týkající se předmětu činnosti Europolu, tak jak byl shora popsán, konkrétně jde o údaje o osobách podezřelých ze spáchání trestného činu (pro který je Europol příslušný) nebo o osobách, o nichž se lze důvodně domnívat, že spáchaly trestný čin spadající do působnosti Europolu.

V rámci informačního systému Europolu je velká pozornost samozřejmě věnována ochraně dat před jejich zneužitím, přesným postupům při jejich ukládání i vymazávání.

Úmluva výslovně stanovuje (čl. 26), že Europol má právní subjektivitu v každém členském státě. Na závěr bychom měli ještě zmínit orgány prostřednictvím jichž Europol vykonává svou činnost. Jsou jimi správní rada, ředitel, kontrolor financí a finanční výbor.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržitosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)